

Vergaderjaar 1995–1996

24 400 XV

Vaststelling van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (XV) voor het jaar 1996

Nr. 38

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 16 april 1996

Hierbij zend ik u ter kennisneming een afschrift van mijn advies-aanvraag aan de Commissie Arbeidsomstandigheden van de Sociaal-Economische Raad betreffende mijn beleidsvoornemens ter **preventie van het Organisch Psycho Syndroom (OPS)**¹, veroorzaakt door beroepsmatige blootstelling aan organische oplosmiddelen. De advies-aanvraag gaat in op de aard, oorzaak, omvang en perceptie van de OPS-problematiek, en bevat concrete beleidsvoornemens. Tevens is onderzocht welke mogelijkheden en belemmeringen bestaan voor een (gedeeltelijk) verbod op het beroepsmatig gebruik van oplosmiddelrijke producten. Een en ander is conform mijn toezegging in antwoord op schriftelijke vragen van de leden Freeman en Poppe (Aanhangsel van de Handelingen 1994–1995/96, respectievelijk 1995–1996/18) en mondelinge vragen van het lid Freeman (vragenuur 12/12/95, TK37-2899).

De belangrijkste conclusie uit mijn analyse van de OPS-problematiek is de volgende. Allereerst acht ik het staande beleid terzake de bescherming van werknemers tegen de risico's van blootstelling aan oplosmiddelen niet afdoende: het biedt in een aantal situaties onvoldoende waarborgen ter voorkoming van OPS. Bij ongewijzigd beleid zal het aantal OPS-slachtoffers naar mijn verwachting blijven toenemen.

Een belangrijk element van dat huidige beleid is de (vrijwillige) vervanging van oplosmiddelrijke producten door minder schadelijke alternatieven. Hoewel technisch volwaardige alternatieven voor veel gebruiksdoeleinden van oplosmiddelhoudende producten beschikbaar zijn, zet het gebruik van alternatieven onvoldoende door, ondanks het gegeven dat daarover in bepaalde branches door sociale partners afspraken zijn gemaakt. Een verbod op het gebruik van (bepaalde) oplosmiddelhoudende producten, zoals gewenst door de vakbeweging acht ik echter te rigide, en daarom niet wenselijk en haalbaar. Bovendien ben ik van mening dat thans onvoldoende maatschappelijk draagvlak voor een dergelijke vergaande maatregel bestaat. Samenvattend ben ik van oordeel dat, gelet op de omvang van het optreden van OPS, en de ernst

¹ Ter inzage gelegd bij de afdeling Parlementaire Documentatie.

van de gevolgen van beroepsmatige blootstelling aan oplosmiddelen, nader aanvullend beleid noodzakelijk is.

In bijgaande adviesaanvraag wordt aangegeven op welke wijze dit nader beleid zal worden vormgegeven. De kern van dit voorstel is dat in het toekomstige Arbeidsomstandighedenbesluit een expliciete vervangingsverplichting wordt opgenomen voor oplosmiddelrijke produkten, voor die beroepssituaties die als evident risicovol ten aanzien van het ontstaan van OPS moeten worden beschouwd. Een belangrijk verschil van een dergelijke verplichting ten opzichte van een door mij afgewezen voorstel voor verbod is dat aldus in de praktijk maatwerk mogelijk blijft. Immers zal de vervangingsplicht alleen gelden in gevallen dat vervanging technisch mogelijk is in situaties die bijzonder risicovol zijn. Ik heb de Commissie Arbeidsomstandigheden van de SER verzocht mij te adviseren omtrent de omschrijving van dergelijke situaties en de vervangingsmogelijkheden voor de in die situaties toegepaste oplosmiddelrijke produkten.

Voor de blootstellingssituaties die weliswaar een risico met zich meebrengen, maar waar adequate beheersing van de blootstelling aan oplosmiddelen in principe mogelijk is, zullen beleidsregels worden opgesteld, die mede zullen worden gebaseerd op de technische en sociaal-economische mogelijkheden in de verschillende branches. De Commissie Arbeidsomstandigheden van de SER heb ik gevraagd mij eveneens te adviseren omtrent deze «stand van de techniek».

Ik vertrouw erop u hiermee naar behoren te hebben geïnformeerd.

De Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
R. L. O. Linschoten